

РОЗДІЛ 4

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

УДК 346.58

APPLICATION OF SPECIAL SANCTIONS TO UKRAINIAN SUBJECTS OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY AND FOREIGN BUSINESS SUBJECTS: PROBLEMS AND IMPROVEMENTS

ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ САНКЦІЙ ДО УКРАЇНСЬКИХ СУБ'ЄКТІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ІНОЗЕМНИХ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ: ПРОБЛЕМИ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ

Bodnarchuk O.H.,
Doctor of Law, Associate Professor,
Professor at the Department business law and process
University of State Fiscal Service of Ukraine

The article is devoted to the research of number of problems related to the special sanctions application to Ukrainian subjects of foreign economic activity and foreign business entities. It is determined that white spots in the legislation of Ukraine cause certain conflicts in practice regarding application of special sanctions in the field of foreign economic activity, cause opacity and make it unsystematic.

Key words: foreign economic activity, special sanctions, fine, individual licensing regime, temporary suspension of foreign economic activity.

Статтю присвячено дослідженню низки проблем, пов'язаних із застосуванням спеціальних санкцій до українських суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та іноземних суб'єктів господарювання. Визначено, що прогалини в законодавстві України викликають певні колізії на практиці щодо застосування спеціальних санкцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності, непрозорість та несистемність.

Ключові слова: зовнішньоекономічна діяльність, спеціальні санкції, штраф, індивідуальний режим ліцензування, тимчасове зупинення зовнішньоекономічної діяльності.

Статья посвящена исследованию ряда проблем, связанных с применением специальных санкций к украинским субъектам внешнеэкономической деятельности и иностранным субъектам хозяйствования. Определено, что пробелы в законодательстве Украины вызывают определенные коллизии на практике по применению специальных санкций в сфере внешнеэкономической деятельности, не-прозрачность и несистемность.

Ключевые слова: внешнеэкономическая деятельность, специальные санкции, штраф, индивидуальный режим лицензирования, временное приостановление внешнеэкономической деятельности.

The outdated norms in the field of foreign economic activity generate corruption. The application of special sanctions in Ukraine is regulated by the Law of Ukraine «On Foreign Economical Activity» adopted by the Verkhovna Rada of Ukraine in the early 1990's, which has undergone many changes and additions and is not in line with international practice and EU legislation. In particular, the current Law of Ukraine «On Foreign Economical Activity» is interconnected with 612 normative legal acts regulating various spheres. The law is obsolete and does not comply with international experience and EU legislation [1, c. 8].

In this article, while investigating the issues of foreign economic activity in Ukraine, we consider it worthwhile to pay attention to the fact that Ukrainian state regulation of foreign economic activity contains shortcomings that also appear in other current legislation of Ukraine, in particular: instability and internal contradictions of norms; lack of consistency between laws and acts; lack of implementation mechanism.

It is impossible not to pay attention to the fact that Ukrainian legislation does not make any official procedures for sending a foreign or Ukrainian company to apply special sanctions. As a rule, companies will only know about the sanctions imposed after they have already been applied. The only way to know in advance whether sanctions will be applied is to constantly monitor the official database of the ministry [1, c. 18]. Consequently, there are discussions about the need to abolish this law or a substantial revision of its parts.

T. Fylypenko, A. Fylypenko concluded that unjustified, without taking into account all negative consequences, the application of special sanctions can cause significant damage to the subject of foreign economic activity. Therefore, further

research is needed for a comprehensive assessment of the impact of such measures on subjects of foreign economic activity and their effectiveness in the fight against offenses in the field of foreign economic activity [2, c. 209].

Article 37 of the Law of Ukraine «On Foreign Economic Activity» [3] provides for the application of special sanctions for violation of this Law, as well as related laws of Ukraine with regard to subjects of foreign economic activity or foreign business entities: 1) imposition of fines in cases of untimely execution or non-fulfillment by the subjects of foreign economic activity and foreign business entities of their duties in accordance with this or related laws of Ukraine; 2) application to subjects of foreign economic activity and foreign subjects of economic activity to the individual licensing regime in cases of violation by such subjects of this Law and (or) related laws of Ukraine that impose certain prohibitions, restrictions or procedures for the implementation of foreign economic operations; 3) temporary suspension of foreign economic activity in cases of violation of this Law or related laws of Ukraine, execution of actions that may harm the interests of national economic security.

N. Kantor notes that one can not ignore the inaccurate language of the provisions of the article: for example, the extension of the temporary suspension of foreign economic activity is carried out solely by a court decision. When deciding on the extension of the temporary suspension of foreign economic activity, the court shall specify the term for which the validity of this sanction was extended [4, c. 89]. But, according to Part 2 of Art. 251 of the Civil Code of Ukraine, the term is a certain moment in time, the occurrence of which is associated with an action or event that is of legal significance and is

determined by the calendar date or an indication of an event that would inevitably occur [5]. Therefore, according to the scholar, Art. 37 of the Law of Ukraine «On Foreign Economic Activity» requires changes, since the sanction of a temporary nature may only be prolonged for a certain period from the expiry of which sanctions will be lifted, rather than for a term. However, administrative courts interpret this article rather expanded and often continue to act temporary suspension of foreign economic activity before a certain event, which may not occur (for example, to return the proceeds in foreign currency, etc.) [4, c. 89].

It should be noted that the current legislation of Ukraine broadly defines the list of violations for which special sanctions may be applied, namely: for violation of the Law on foreign economic activity and related laws, in particular, in case of violation of currency, customs, tax, other legislation. Which establishes any prohibitions, restrictions or procedures for the implementation of FEA operations, as well as in the case of actions that may harm the interests of national economic security.

S. Yushyna highlights the following signs of special sanctions, which are applied by: Ministry of Economy of Ukraine (authorized government body); to subjects of foreign economic activity (subject of economic activity); for violation of the Law of Ukraine «On Foreign Economic Activity» and related laws of Ukraine; for the period up to the adoption by the subjects of foreign economic activity of practical measures to eliminate the violation of the current legislation in the field of foreign economic relations and bringing the foreign economic activity in line with the norms of the current legislative and normative acts of Ukraine (that is, in order to terminate the offense of the subject of economic activity and to eliminate its consequences in a certain sphere) [6, c. 203].

An important fact is that, in practice, fines, as types of special sanctions, are not applied to the entities of foreign economic activity.

Accordingly, special sanction – an individual licensing regime or a temporary suspension of foreign economic activity – are applied by the Ministry of Economy and European Integration of Ukraine to entities of foreign economic activity by a decision of the judicial authorities of Ukraine or at the request of the bodies of the state fiscal service, control and audit service, law enforcement agencies, Bodies of the Antimonopoly Committee of Ukraine and the National Bank of Ukraine.

In particular, in the case of applying an individual licensing regime, a business entity must obtain an individual license for each individual foreign economic transaction. An individual licensing regime operates until the elimination of violations. Individual licensing regime of foreign economic activity – provides for the possibility of conducting foreign economic transactions in case of obtaining individual licenses for each transaction (the cost of the license – 0,2% of the transaction cost, terms of receipt – 15 working days).

Yu. Soloviova, O. Romaniuk came to the conclusion that

«the individual licensing regime is used as a sanction, the punishment for violating the law only in foreign economic activity, in contrast to other types of economic activity, where licensing is a mean of state regulation and the basis for using its right to conduct business activities, and for violating the law quite different sanctions are applied» [7].

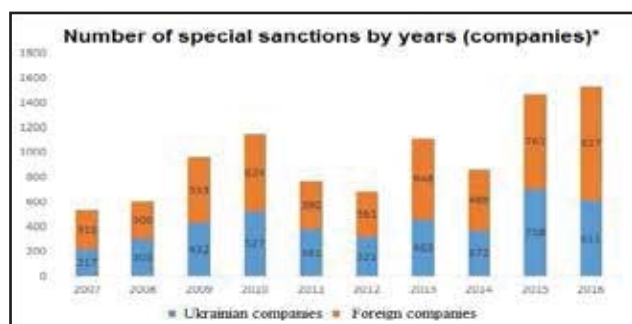
At the same time, a temporary suspension of foreign economic activity is a total ban on foreign economic transactions for a period of 3 months.

The analysis of the current legislation of Ukraine makes it possible to assert that at present there is no clear list of offenses in foreign economic activity, for which the sanction is applied – a temporary suspension of foreign economic activity. In addition, the temporary suspension of foreign economic activity as a sanction is not provided by the Commercial Code of Ukraine among other administrative and economic sanctions.

Therefore, a temporary suspension of foreign economic activity means deprivation of the right to engage in all types of foreign economic activity, with the exception of some exceptions. Exceptions are listed in Section 3.1. Provisions on the procedure for the application of the special sanctions provided for in art. 2, p. 2, to the subjects of foreign economic activity of Ukraine and foreign economic entities according to the art. 37 of the Law on Foreign Economic Activity, approved by the order of the Ministry of Economy of Ukraine of April 17, 2000 № 52 [8]. It provides that the use of sanctions against the subject of foreign economic activity may precede the official warning by the Ministry of Economy and European Integration of Ukraine of the possibility of applying sanctions to them. But according to the text of the mentioned act, such a warning of the subject of foreign economic activity (resident) is not a duty, but a right of the state. The said Regulation does not stipulate the sequence of actions and the period during which the relevant authorities have the right to fulfill their duty to notify a particular subject about the imposition of sanctions.

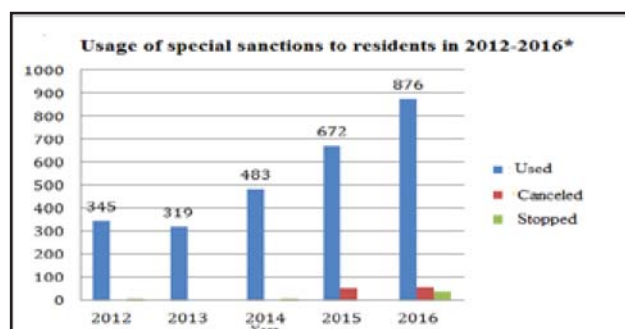
Thus, Ukrainian subjects of foreign economic activity, to which a special sanction is applied in the established procedure – an individual licensing or temporary suspension of foreign economic activity, do not have the right to enter into agreements of commission, commissions, agents, on joint activity and cooperation, consignments, dealerships, distributions leasing, hiring, leasing, storage and other agreements involving foreign economic transactions by other persons or in favor of other persons on behalf or in transit property lease in time use for the purpose of conducting foreign economic activity. This also applies to the conclusion by Ukrainian subjects of foreign economic activity of certain types of agreements with the relevant foreign business entities in Ukraine or goods of Ukrainian origin [9, c. 121].

Consequently, special sanctions – an individual licensing regime and a temporary suspension of foreign economic activity – imply a ban on all types of foreign economic activity, in particular: the import and export of goods, works and services, international settlements, joint ventures, property ownership, currency exchange operations, and so on. The difference be-

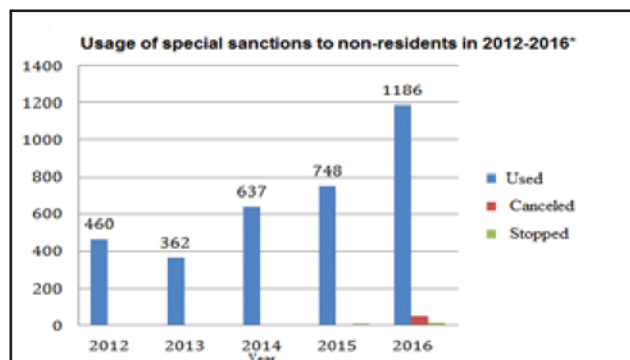
Pic. 1.

* Data is taken from the web-resource: http://www.sk.ua/sites/default/files/yak_zastosovuyutsya_specialni_sankciyi_u_sferi_zed.pdf.

Pic. 2.

* Data is taken from the web-resource: <http://www.interlegal.com.ua>.

Pic. 3.

* Data is taken from the web-resource: <http://www.interlegal.com.ua>.

tween these two types of sanctions is that when applying an individual licensing regime, a company that has been sanctioned may still conduct an FEA operation if it receives a one-time (individual) license).

A single (individual) license is the basis for the implementation of foreign economic transactions by subjects of foreign economic activity, which are subject to sanctions. One-time (individual) license is executed in the order determined by the Ministry of Economy and European Integration of Ukraine [9, c. 120].

It should be noted that, despite the fact that there is a clear distinction between sanctions, at the same time, the legislation does not stipulate the severity of the violation, hence the extent of liability for violation of the relevant legislation. This allows the body submitting the application for special sanctions in each case to independently choose the severity of the violation and determine the special sanction based on their own beliefs. Consequently, the practice of applying special sanctions to Ukrainian entities of foreign economic activity and foreign business entities in some cases is characterized by inadequacy and inconsistency. In particular, in practice there were cases where the same violation in one case applied a temporary suspension of foreign economic activity, and in the other – an individual licensing regime. This effectively excludes any systematic and predictable application of special sanctions for the same violations.

The given statistics on the application of special sanctions is indicating a steady increase in the number of special sanctions applied, both for Ukrainian and foreign companies (pic. 1).

In particular, official data on the use of special sanctions shows a steady increase in their growth, and in 2016 there was a record increase of 45,3% compared to 2015 (pic. 2, 3) [10].

Yu. Soloviova, O. Romaniuk state that «the legal regulation of special sanctions application to foreign economic entities in Ukraine is an important basis for the formation of a common legal framework and uniform standards in the field

of competition, state support for residents and foreign counterparties, and the achievement of legal European and world standards» [7].

T. Fylypenko, A. Fylypenko consider, that there should be clearly stated criteria analysis of offenses in foreign trade, found their causes and conditions in the current legislation of Ukraine. Only under the condition of such state regulation we can talk about the possibility of effective offenses prevention in the foreign economic sphere and a significant reduction of them, which, in fact, is the purpose of any sanctions as punishment. Therefore, it would be more expedient and legally balanced to establish a specific composition of offenses in the field of foreign economic activity [2, c. 208].

Thus, in order to improve the procedure for the application of special sanctions to Ukrainian entities of foreign economic activity and foreign economic entities, the following measures should be taken: to draft a bill on amending the Law of Ukraine «On Foreign Economic Activity» of April 16, 1991 and the relevant subordinate acts to ensure a systematic and transparent application of special sanctions; to carry out an analysis of court decisions on the appeal of sanctions by the competent authorities for violations in the field of foreign economic activity in order: to identify systemic problems in the practice of applying such sanctions, decisions on which are subject to appeal; to detect cases of unequal use of relevant provisions of the legislation in the field of foreign economic activity, customs, currency legislation by courts: assessment of the effectiveness of court decisions enforcement adopted in favor of small and medium enterprises [11].

So, in the near future in Ukraine, it is necessary to abolish outdated norms in the field of foreign economic activity that give rise to corruption, and to introduce new, relevant international practices. Consequently, on July 13, 2017, the Ministry of Economic Development promulgated the draft Law «On Amendments to the Law of Ukraine». The goal of this project is liberalization of legislation in the field of foreign economic activity. In particular, it is proposed: to abolish certain types of sanctions imposed for violation of legislation in the field of foreign economic activity; in exchange to introduce a special sanction in the form of an individual regime for licensing foreign economic activity. The specified sanction can be applied to subjects of foreign economic activity or foreign subjects of economic activity within a year from the date of revealing of infringement of the legislation; before application of the sanction to send official warnings for a period of 45 calendar days to business entities with a proposal to provide materials that gave grounds for not using it; to provide for the obligations of the initiators of the application of a special sanction to submit a submission for its cancellation immediately after receiving information on the elimination of offenses; reduction of the time limits for considering applications for the cancellation (temporary suspension) of a special sanction. The period for consideration of these applications should not exceed 15 working days.

ЛІТЕРАТУРА

1. Системний звіт. Проблемні питання регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.boi.org.ua/media/uploads/sysrep_trade_ukr_pdf.
2. Філіпенко Т. В. Спеціальні санкції як вид адміністративної відповідальності у сфері зовнішньоекономічної діяльності / Т. В. Філіпенко, А. С. Філіпенко // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. – 2016. – № 2. – С. 204–211.
3. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16 квітня 1991 року № 959-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 29. – Ст. 377.
4. Кантор Н. Ю. Адміністративно-господарські санкції як гарантії реалізації та захисту економічних інтересів держави / Н. Ю. Кантор // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2015. – Вип. 34. – Т. 2. – С. 87–90.
5. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40–44. – Ст. 356.
6. Юшина С. І. Адміністративно-господарські санкції та їх застосування в зовнішньоекономічній сфері / С. І. Юшина // Часопис Київського університету права. – 2010. – № 2. – С. 202–205.
7. Соловійова Ю. М. Правові засади використання спеціальних санкцій у зовнішньоекономічній діяльності / Ю. М. Соловійова, О. І. Романюк [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/19_NNM_2007/Pravo/23476.doc.htm.
8. Про затвердження Положення про порядок застосування до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності спеціальних санкцій, передбачених статтею 37 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» : Наказ Міністерства економіки України від 17 квітня 2000 року № 52 // Офіційний Вісник України. – 2000. – № 19. – Ст. 801.

9. Анцелевич Г. О. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності : навчальний посібник / Г. О. Анцелевич, В. О. Голубева, Т. В. Злунціна та ін. ; За заг. ред. О. Х. Юлдашева. – К. : МАУП, 2005. – 272 с.

10. Гороява К. Осторожно : санкции! / К. Гороява, В. Толстик [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.interlegal.com.ua/ru/publikacii/ostorjno_sankcii/.

11. Обзор санкций, що застосовуються до суб'єктів господарської діяльності у зв'язку з веденням зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ier.com.ua/ua/areas_of_research/business_climate?pid=5525.

УДК 342.9

СТАРОСТА ЯК НОВА ОРГАНІЗАЦІЙНА ФОРМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ЙОГО УЧАСТЬ У РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ

HEADMAN AS A NEW ORGANIZATIONAL FORM OF LOCAL SELF-GOVERNMENT AND ITS PARTICIPATION IN IMPLEMENTING THE SOCIAL FUNCTION

Ваколюк Л.М.,
викладач кафедри правознавства

Ваколюк С.М.,
доктор філософії в галузі права,
доцент кафедри правознавства
Вінницький інститут Університету «Україна»

У статті розкривається сутність муніципально-правового інституту старости. Аналізуючи положення законодавчих актів, автор обґрунтовує положення про те, що сьогодні інститут старостату має стати новою організаційною формою місцевого самоврядування та брати безпосередню участь у реалізації соціальної функції місцевого самоврядування.

Ключові слова: староста, місцеве самоврядування, територіальна громада, об'єднання територіальних громад, соціальна функція.

В статье раскрывается сущность муниципально-правового института старосты. Анализируя положения законодательных актов, автор обосновывает положение о том, что сегодня институт старостата должен стать новой организационной формой местного самоуправления и принимать непосредственное участие в реализации социальной функции местного самоуправления.

Ключевые слова: староста, местное самоуправление, территориальная община, объединение территориальных общин, социальная функция.

The article focuses on topical issues of local self-government reform, directions, mechanisms, timing of the formation of effective local self-government and territorial organization of power from the point of view of the capacity of the local self-government institute to maximize the provision of high-quality and affordable public services, strengthen institutions of democracy, protect the interests of citizens in all spheres of life.

The main objective of decentralization of management is to increase the motivation of local human communities (communities) to self-development based on the effective use of local resources and their own capabilities. For Ukraine, this is a difficult task, especially in rural areas, where the population is dispersed in small and small villages, its demographic structure is deformed, human capital is depreciated, and sources of economic development are limited. Therefore, it is extremely important during the administrative and territorial reform and the transfer of certain powers and functions of executive power to local self-government bodies to preserve and consolidate the rights of rural communities in solving local issues and strengthen the institutional framework for the realization of these rights. The solution of this issue on the ground can be facilitated by the introduction of an institution of old age.

The analysis of the activity of the old-age institute, which is being formed in Ukraine today, should become a mechanism for the formation of effective local self-government and territorial organization of power capable of ensuring, as far as possible, the provision of high-quality and accessible public services to the population, the establishment of democratic institutions and the satisfaction of citizens in all spheres of life in the respective territory, coordination of interests of the state on the one hand and territorial communities on the other.

Key words: headman, local self-government, village community, amalgamated territorial communities, common function.

Ефективне місцеве самоврядування як ланка громадянського суспільства має бути передусім зорієнтоване на вирішення питань соціального розвитку відповідної території, воно покликане здійснювати різноманітні функції в соціальній сфері життя населення. Від участі місцевого самоврядування у вирішенні соціальних проблем мешканців відповідної території, безпосередньої участі територіальних громад у реалізації соціальних прав і відповідних соціальних інтересів кожного їх представника залежить соціальний характер держави загалом.

Сьогодні Україна стала на шлях реформ, які повинні докорінно змінити економічну ситуацію в країні, підняти рівень і покращити якість життя населення. Одним із напрямків реформування країни є реформа місцевого самоврядування й адміністративно-територіальна реформа. В Україні закладені конституційні засади місцевого самоврядування, ратифіковано Європейську хартію місцевого самоврядування, прийнято низку нормативно-правових актів, серед яких ключовим

став Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» [11], який фактично дав старт реформі органів місцевого самоврядування, запустив процес об'єднання територіальних громад (їх укрупнення) на добровільних засадах.

Реформа місцевого самоврядування мусить визначити напрями, механізми, терміни формування ефективного місцевого самоврядування й територіальної організації влади саме з позицій спроможності інституту місцевого самоврядування щодо максимального забезпечення надання якісних і доступних публічних послуг, зміцнення інститутів демократії, захисту інтересів громадян в усіх сферах життя.

Головною метою децентралізації управління є посилення мотивації локальних людських спільнот (громад) до саморозвитку на основі ефективного використання місцевих ресурсів і власних можливостей. Для України це складне завдання, особливо в сільській місцевості, де населення розосереджене в невеликих і малих селах, його демографічна структура деформована,